

Yttrande angående björnjakten år 2009

Länsstyrelsen anser att sammanlagt bör 75 björnar fällas i länet på olika typer av björnjakt, från och med förra björnjaktens slut till och med björnjakten år 2009.

I dagsläget är 15 björnar avlivade under skydds jakt sedan förra björnjaktens slut. Länsstyrelsen bedömer att sammanlagt kan ytterligare fem björnar komma att avlivas innan den kommande björnjaktens start, dvs. maximalt 20 björnar. Länsstyrelsen anser att de björnar som vid björnjaktens start återstår av denna beräkning på 20 björnar överförs till höstjakten, dvs. maximalt 5 björnar.

Länsstyrelsen föreslår med ovan som grund att nedan angivna kvoter samt jakttid och områdesindelning ska gälla för allmän skydds jakt på björn i Norrbottens län år 2009:

Antal björnar: Minst 55, max 60

Kvoten beroende av hur många björnar som fälls på annan skydds jakt

Områdesindelning:

Område 1:	Piteå, Luleå, Kalix, Haparanda kommuner	8
Område 2:	Pajala, Övertorneå, Överkalix kommuner samt Gällivare kommun nedan odlingsgränsen	Minst 10
Område 3:	Övriga länet	Minst 37

Kvoterna beroende av hur många björnar som fälls på annan skydds jakt

Jakttid: 21 augusti – 15 oktober för delområde 1 och 2, samt
den del av delområde 3 som ligger nedan
odlingsgränsen

21 augusti – 30 september för den del av delområde
3 som ligger ovan odlingsgränsen

Länsstyrelsen stödjer Jägareförbundet Norrbottens förslag om att björnen bör få ändrad status i skyddsklassning för att öka möjligheterna att kunna införa licensjakt.

Länsstyrelsen delar också Jägareförbundet Norrbottens uppfattning om skillnaderna avseende antalet patroner i ett halvautomatiskt kulgevär vid älg- respektive björnjakt.

När det gäller åteljakt så anser länsstyrelsen att detta kan vara en effektiv jaktmetod som kan bidra till färre skadeskjutningar. Samtidigt finns det många obesvarade frågor och farhågor runt denna jaktmetod på just björn, bl. a säkerhetsaspekterna. I Veronica Sahléns sammanställning år 2007 över åteljakt på björn från olika delar av världen framgår det att åteljakt i första hand bör införas om det behövs för att uppfylla förvaltningsmål.

Länsstyrelsen anser som en konsekvens att åteljakt i första hand bör användas för att effektivisera jakten när så behövs, exempelvis när givna kvoter är svåra att nå. Trots att björnkvoten i Norrbottens län långt ifrån blev fylld år 2008 anser länsstyrelsen att det är för tidigt att dra slutsatsen att det är omöjligt att uppfylla en hög jaktkvot. År 2007 sköts det trots allt 46 björnar under höstjakten. Nationellt kommer också studier att göras kring åteljakt på björn. Länsstyrelsen anser därför att åtling i dagsläget inte bör införas som en generell jaktmetod.

Det finns dock vissa områden i länet där i första hand renskötseln skulle gagnas av en minskad björnstam, samtidigt som björnjakten i dessa områden hittills inte varit effektiv nog för detta. Det rör sig framför allt om samebyarnas huvudkalvningsområden. I vissa av dessa områden anser länsstyrelsen att det bör vara möjligt att få använda åtel som ett hjälpmedel för att effektivisera höstjakten på björn. Detta bör i så fall ske efter en särskild ansökan i varje fall som prövas av länsstyrelsen, riktlinjer måste fastställas och tillsyn bör göras. Årets björnjakt skulle kunna vara en försöksperiod som därefter utvärderas för en eventuell fortsättning kommande år.

En möjlighet att ytterligare effektivisera jakten i dessa områden skulle också kunna vara att även familjegrupper av björn får fällas utifrån vissa kriterier, exempelvis att ungarna fälls först.

När det gäller Jägareförbundet Norrbottens önskemål om vårjakt på björn så anser länsstyrelsen att detta inte är aktuellt i dagsläget. De skyddsjakter som myndigheterna beviljat på våren har varit inriktade mot specifika problembjörnar inom rennäringens kalvningsmarker, björnar som inte med säkerhet skulle skjutas vid en utökad generell jakt på våren. De riktade skyddsjakterna bör därför prioriteras framför en generell vårjakt.

Redogörelse för ärendet

Yttrande till länsstyrelsen har inkommit från Jägareförbundet Norrbotten och Jägarnas Riksförbund/Landsbygdens jägare. Björnjakten har också diskuterats i Norrbottens regionala rovdjursgrupp och Viltvårdsnämnden.

Jägareförbundet Norrbotten

Jägareförbundet Norrbotten föreslår att det totala antalet björnar som tilldelas till Norrbotten skall vara minst 75 stycken och att Norrbotten indelas i tre tilldelningsområden med separat tilldelning enligt följande:

Område 1 – 15 björnar (Piteå, Luleå, Kalix, Haparanda)

Område 2 – 25 björnar (Arjeplog, Jokkmokk, Gällivare samt Kiruna ovan odlingsgränsen)

Område 3 – 35 björnar (Övriga länet)

Föreslagen jakttid är:

Område 1: 21/8 – 11/10 samt 15/4 – 15/5

Område 2 och 3: 21/8 – 31/10 samt 15/4 – 15/5.

Områdesindelning gäller endast 21/8 – 11/10.

Ingen särskild tilldelning görs för vårperioden utan eventuellt kvarvarande kvot då jakten avslutas under hösten 2009 får utnyttjas under denna period 2010.

Höstens jakt blev en besvikelse när det gäller antal fällda björnar, slutsatsen är att slumpen var den största faktorn till resultatet. Inget tecken i björnobs eller annat tyder på en vikande björnstam, snarare tvärtom. För att uppnå målet med att skjuta något mer än tillväxten bör tilldelningen inför hösten vara minst i nivå med Jägareförbundets förslag inför fjolåret. Antagandet bygger på den diskussion som förts i den regionala rovdjursgruppen där en stor majoritet var för idén att tilldelningen skulle spegla det antal björnar som borde fällas för att uppnå målet med en sänkning av björnstammen. Spekulationer hur mycket björnar som jägarna kan tänkas fälla bör inte vara vägledande för tilldelningsbeslutet. Eftersom tillfälligheter spelar stor roll vad gäller den jaktliga framgången så anser Jägareförbundet att man måste utgå från beräknad björnstam och målsättningen med denna när tilldelningen beslutas.

Motiven till att avsluta jakten tidigare i Norrbotten än i övriga landet sägs vara att man inte ska störa björnarna vid idegång. Detta är enligt Jägareförbundets mening inte ett hållbart argument. Björn jagas främst i samband med älgjakt och antalet jägare eller jakthundar påverkas inte av om björnjakten är tillåten eller inte. Dessutom förekommer både småviltjakt, skogsavverkningar och andra aktiviteter i skogen under denna period. De eventuella problem som förknippas med störningar av björn vid idegångsperioden är knappast kopplade till om björnjakt är tillåten eller inte! De diskussioner som pågår om riktad skydds jakt på björn under våren inom renkalvningssområden visar också på att det finns behov av en sänkt björnstam i dessa områden. Jägareförbundet Norrbotten anser att man i första hand ska förlänga jakttiden på hösten men är också öppna för försök med att lägga en allmän skydds jaktperiod under våren för att på så sätt minimera de riktade skydds jakter som länsstyrelsen de senare åren har haft allt större arbete med.

Jägareförbundet Norrbotten anser att åteljakten snarast skall återinföras på björn. Arbete pågår för att möjliggöra ett återinförande. Jägareförbundet anser att detta arbete måste ske skyndsamt och inte dras i onödig långbänk. Jägareförbundet hoppas att ett regelverk finns klart så att åteljakten kan återinföras inom hela björnjaktsområdet till säsongen 2009.

Liksom tidigare vill Jägareförbundet Norrbotten peka på orimligheter som följer av dagens regelverk runt skyddsjakten på björn vad gäller hur många patroner ett halvautomatiskt kulgevär får laddas med beroende på om man jagar björn eller älg. I dag får man ladda med 6 skott vid älgjakt men endast 3 skott vid björnjakt. Detta bör snarast ändras så att det blir konsekvent och förståeligt för jägarkåren.

Jägareförbundet Norrbotten vill att länsstyrelsen och Naturvårdsverket, tillsammans med Jägareförbundet Norrbotten, skall arbeta för att björnen flyttas i skyddsklassning i de internationella listorna så att dagens skydds jakt kan övergå till ordinarie licensjakt, samt att reglerna för halvautomatiska kulgevär kan likställas med de regler som gäller vid älgjakt.

Jägarnas Riksförbund

Jägarnas riksförbund Norrbottens har i ett skriftligt yttrande yrkat på en lika lång jakttid inom hela länet, till mitten av oktober. Resultatet vid 2008 års jakt beror inte på stammens tillbakagång utan har andra förklaringar. Muntligt har Sixten Sandberg, representant i RRG för Jägarnas Riksförbund/Landsbygdens jägare, meddelat att förbunden vill ha en tilldelning på 100 björnar i länet.

Norrbottens regionala rovdjursgrupp

Vid ett möte i Norrbottens regionala rovdjursgrupp 2009-05-29 diskuterades förslaget från Jägareförbundet i Norrbottens samt ett preliminärt yttrande av länsstyrelsen. Flera av deltagarna delade Jägareförbundets uppfattning om att åteljakt ska bli tillåten samt förslaget på jakttider. Koncessionssamebyarnas intresseförening ansåg att eventuellt kvarvarande björnar på länsstyrelsens beräknade "kvot" för skydds jakt innan höstjaktens start ska kunna fördelas till, förutom av länsstyrelsens preliminärt föreslagna delområde 3, även delområde 2.

Svenska rovdjursföreningen redovisade vid mötet ett antal synpunkter på björnjakten: SRF anser att beslut av Naturvårdsverket om årets tilldelning inför björnjakten bör fattas tidigare på året, i mars månad. I första hand ska problembjörnar skjutas och dessa tillsammans med illegalt dödade björnar samt trafik- och tågdödade björnar dras från tilldelningen, och resterande får utgöra höstens jaktkvot. Jakttiderna bör ligga fast pga. björnarnas idegång. Skjut- och teoriprov inför björnjakten ska vara obligatoriska. Krav bör ställas att alla björnjägare ska ha tillgång till utbildad eftersöksekipage som klarar att genomföra eftersök på björn. SRF accepterar en tilldelning motsvarande tillväxten i Norrbottens län, dvs. 45 – 50 björnar med skydds jakter på våren inräknade.

Viltvårdsnämnden

Vid ett möte i Viltvårdsnämnden 2009-05-27 diskuterades förslaget från Jägareförbundet i Norrbottens samt ett preliminärt yttrande av länsstyrelsen. Vid mötet uttalade de som yttrade sig ett stöd för Jägareförbundets förslag. Jägareförbundet förtydligade att ett starkt skäl för åteljakt är den osäkerhet som finns för jägare vid slaktavfall från älg; när det är tillåtet att skjuta en björn där, får man släppa en hund på björnspår där etc.

Björnar dödade utanför ordinarie skydds jakt

Länsstyrelsen känner till följande fall sedan förra årets redovisning i juni, sammanlagt 15 björnar:

Hösten 2008

- En björn skjuten efter beslut av polis, Kiruna kommun
- En björn skjuten med hänvisning till nödvärnsrätt, Gällivare kommun
- En björn skjuten vid, av länsstyrelsen beslutad, skydds jakt i Talma sameby

Våren 2009

- Sammanlagt två björnar skjutna vid, av länsstyrelsen beslutad, skydds jakt i Jåhkågasska sameby
- En björnhona samt tre tvåårsungar skjutna vid, av Naturvårdsverket beslutad, skydds jakt i Luokta-Mávas sameby
- En björnhona samt en fjolårsunge skjutna vid, av Naturvårdsverket beslutad, skydds jakt i Luokta-Mávas sameby
- En björn skjuten vid, av länsstyrelsen beslutad, skydds jakt i Stocke sameby
- Sammanlagt två björnar skjutna vid av länsstyrelsen beslutad, skydds jakt i Talma sameby
- En illegalt påskjuten björn i Arjeplogs kommun som fick avlivas av länsstyrelsens fältpersonal.

Skäl för länsstyrelsens yttrande

Enligt länsstyrelsens regionala förvaltningsplan bör målet vara att björnstammen i länet stabiliseras på 2005 års nivå vilket innebär en sänkning från dagens nivå. Norrbottens län är det enda av de stora björnlänen som inte genomfört en spillningsinventering, vilket gör att osäkerheten om björnstammens storlek är stor. Skandinaviska björnprojektet har i år teoretiskt, med ett antal antagande som grund, beräknat den norrbottniska björnstammen till 902 björnar. Enligt Skandinaviska björnprojektet, Jonas Kindberg muntligt, är dock osäkerheten så stor att det egentligen bara går att anta att stammen ligger någonstans i intervallet 600 – 900 björnar, men att nivån förmodligen är lägre än 900 björnar. En björnspillningsinventering ska genomföras i länet åren 2010 och 2011 och därefter finns förhoppningsvis en mer välgrundad siffra för bedömning av den norrbottniska björnstammens storlek att utgå ifrån i förvaltningen. I dagsläget bedömer dock Skandinaviska björnprojektet med björnobsen mm som grund, att den årliga tillväxten hos den norrbottniska björnstammen fortfarande är 5 %.

År 2007 fälldes 46 björnar under björnjakten och år 2008 21 björnar. Länsstyrelsen tror dock att det dåliga resultatet under 2008 i hög grad kan ha berott på slumpen, och anser att en tilldelning även fortsättningsvis bör ligga på en hög nivå. Den norrbottniska björnstammen ökar teoretiskt med maximalt 45 björnar per år. Ska björnstammen med säkerhet minska bör en tilldelning dels rymma den beräknade maximala tillväxten, dels ytterligare ett antal björnar. I dagsläget har 15 björnar avlivats i länet vid olika typer av skydds jakt sedan höstjakten, och totalt kan antalet björnar som avlivas innan ordinarie

Länsstyrelsen
Norrbotten

YTTRANDE

6 (7)

Datum
2009-06-03

Diarienummer
218-5564-09

björnjakt komma att nå uppskattningsvis ca 20 björnar. Blir färre björnar än 20 avlivade på annan jakt innan höstjakten bör länsstyrelsen få mandat att fördela resterande björnar till delområde 2 eller 3 under pågående björnjakt.

Blir tilldelningen för årets jakt 55 björnar samt en addering av eventuellt resterande björnar från den uppskattade skyddsjaktkvoten på 20 björnar innebär det, om kvoterna fylls, att avskjutningen efter björnjakten år 2008 tom björnjakten år 2009 blir 75 björnar. Detta innebär ett tydligt steg mot en minskning av björnstammen till 2005 års nivå. Kommande björnspillningsinventering får avgöra om de framtida tilldelningsnivåerna bör förändras för att målet ska nås.

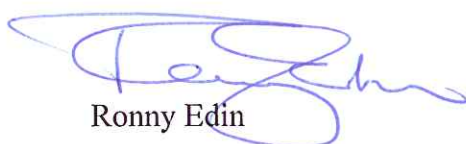
Länsstyrelsen anser att länet även fortsättningsvis bör uppdelas i de delområden som varit de senaste åren; delområde 1, kustområdet, som en strävan efter att minimera konflikter mellan björn och allmänheten i detta förhållandevis tätbefolkade område; delområde 2, östra, för att rikta skydds jakt mot problemområden för vissa samebyar; samt delområde 3, inlandet. Att notera är att alla de björnar som avlivats sedan höstjakten år 2008 har befunnit sig inom det sista delområdet. Detta innebär att den möjliga avskjutningen i det delområdet är betydligt större än tilldelningen för enbart höstjakten.

När det gäller en förlängning av jakttiden för olika områden så har hittills inte den utlovade rapporten kommit som Naturvårdsverket begärt av Skandinaviska björnprojektet, angående tidsperioder för björnarnas idegång i Norrbotten. Länsstyrelsen anser att om det är förenligt med EU-lagstiftningen så bör jakttiden förlängas enligt följande: till och med 15 oktober i delområde 1 och 2 samt den del av delområde 3 som är beläget nedan odlingsgränsen. För den del av område 3 som är beläget ovan odlingsgränsen bör jakttiden fortfarande omfatta tidsperioden 21 augusti – 30 september.

Länsstyrelsen anser vidare att de olika delområdenas kvoter bör bibehållas under hela jaktsäsongen för att syftena med de olika delområdena ska kunna uppfyllas i möjligaste mån.

Deltagande i beslutet

Beslut om detta yttrande har tagits av chefen för naturvårdsenheten, Ronny Edin, efter föredragning av naturvårdshandläggare Lena Bondestad, naturvårdsenheten. I beslutet har även Kjell Sundvall, chef för fältenheten, samt Torsten Nilsson, jakthandläggare vid naturresurs- och rennäringsenheten, deltagit.

Ronny Edin

Lena Bondestad

Länsstyrelsen
Norrbotten

YTTRANDE

7 (7)

Datum
2009-06-03

Diarienummer
218-5564-09

Kopia

Jägareförbundet Norrbotten, Kronan A6, 974 42 LULEÅ
Jägarnas Riksförbund, Kyrkostigen 2, 942 33 Älvsbyn.

E-post till Norrbottens regionala rovdjursgrupp:

Björn Eriksson, Kommunförbundet
Anders Harr, Skoglig samverkan
Martin Hjærtström, Koncessionssamebyarnas Intresseförening
Niklas Jannok, SSR
Gunnar Liljebäck, LRF
Berth-Ove Lindström, Svenska Rovdjursföreningen
Lars Lundman, Polisen
Anders Persson, SSR
Tore Perttu, SNF
Björn Sundgren, Jägareförbundet Norrbotten
Håkan Önneholm, Jägarnas Riksförbund